

РЕЦЕНЗИЯ

От доц. д-р Саша Владимирова Годорова

Огносно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор” по научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство (социални дейности)”, професионално направление 3.4. Социални дейности, област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки.

Основание: определена съм за участие в състава на Научното жури по защита на дисертационен труд, съгласно Заповед №3472/16.12.2019 г. на Ректора на Тракийски университет.

Автор на дисертационния труд: Димитър Василев Щерев

Тема на дисертационния труд: „Организационно-функционални модели в системите на социалното осигуряване и подпомагане”

1. Информация за дисертанта

Дисертантът Димитър Василев Щерев е роден на 10.11.1971 г.

Завършва средно образование в СОУ „Иван Вазов”, гр. Стара Загора през 1989 г.

През периода 1995-1997 г. е студент във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий” в гр. Велико Търново. Завършва в ОКС „бакалавър” специалност „Административен мениджмънт”, а в ОКС „магистър” – социални дейности.

От 2000 г. до 2004 г. е студент в Стопанската академия „Димитър Ценов” в Свищов, където завършва в ОКС „бакалавър” специалността „Стопански и финансов контрол”, а в ОКС „магистър” – икономика.

От 2016 г. е докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Стопански дейности” към Медицинския факултет на Тракийски университет в гр. Стара Загора.

Той започва своя трудово-професионален живот като счетоводител, става финансов ревизор, работи като социален работник, минава през почти всички йерархични равнища в системата на социалното осигуряване в област Стара Загора, за да стигне до длъжността директор на ТП на НОИ гр. Ст. Загора.

От направената справка става ясно, че докторантът е изпълнил в срок индивидуалния план на обучението си като докторант на свободна форма на обучение.

Със Заповед №3190/19.12.2018г. на Ректора на Тракийски университет гр. Стара Загора срокът на докторанта е удължен с една година, а със Заповед №3475/16.12.2019 г. докторантът е отчислен с право на защита.

2. Обща характеристика на дисертационния труд.

Темата на дисертационния труд е тясно свързана с новите реалности и породената от тях обективна необходимост от поддържането на баланс между икономическата и социалната сфери на обществения живот, а така също и от поддържането на необходимия баланс между отделните структурни елементи на социалната сфера. Това налага задълбочено познаване на процесите и явленията, посоката и динамиката на тяхното проявление. Само на такава основа може да се намери верния и възможен път за оптимизиране на посочените аспекти на социалния живот в страната.

На този фон целта на дисертационния труд е формулирана точно и ясно. Изведените задачи произтичат от самата цел. Очаквано и с основание, обект на изследването са организационно-функционалните

модели в системите на социалното осигуряване и подпомагане в редица цитирани и възможностите, които те предоставят за ново моделиране на системите за социално осигуряване и подпомагане у нас. **Предмет** на изследването е процесът на взаимодействие между системите за социално осигуряване и социално подпомагане, при който може да се осъществи прехвърлянето на права, отговорности, контрол и финансов ресурс между тях.

Докторантът защитава **тезата** за преплитане между системите на социалното осигуряване и социалното подпомагане в нашата страна, което води до ниска ефективност на социалната защита като цяло, което от своя страна налага усъвършестване и въвеждане на нови модели в посочените системи.

Дисертационният труд е в обем от 189 страници, структуриран в пет глави, с увод, заключение, библиография и приложение. Основната част от информацията коректно е обобщена в таблици, схеми и диаграми. Представени са графики и карти.

Дисертантът задълбочено и професионално разкрива същността, особеностите и развитието на социалните процеси у нас. На базата на основните характеристики на социалната държава той очертава действащите стратегии и политики като анализира отражението им върху социалните стратегии и политики в социалната сфера. В анализа е поставен специален акцент върху демографското състояние, очертаващите се тенденции и необходимостта от императивна и бърза промяна в политиките, наречени българският демографски случай. С основание дисертантът насочва вниманието върху състоянието на жизнения стандарт на населението, основавайки се на доказателството за факторното му въздействие върху демографските процеси. Като подчертава инертността на тези процеси, дисертантът прави обосновани предложения за

оптимизиране на социалната политика, насочено към всичките й структурни елементи.

На този фон анализът продължава с исторически преглед и сравнителен анализ на видовете осигурителни модели, техните характеристики, предимства и недостатъци, както и ефективността от приложението им в отделните държави. Очертаната диференциация има отношение както към обогатяването на теорията, така и към съвременната практика.

В тази част от анализа впечатлява умението на дисертанта да съчетава историческия със социологическия подход, което предоставя подобри възможности за разкриване и идентифициране на факторното въздействие върху социалните процеси и явления в обществото. Този похват в анализа се прилага и в следващите – трета и четвърта глави на дисертационния труд.

Специален интерес представлява трета глава – „Същност, принципи, характеристика и особености на социалното осигуряване и подпомагане в България”. Този интерес е предизвикан от осъществения анализ по обхват и дълбочина, обясним с отличната теоретична подготовка на дисертанта, но и на отличното познаване на практиката, с която много тясно е свързан неговия професионален живот, осъществяван, както вече отбелязах, на почти всички йерархически равнища в системата на НОИ. На основата на този анализ са разкрити значими проблеми и противоречия пред организацията и управлението на социалното осигуряване и подпомагане.

Дисертантът е провел и авторско изследване, осъществено на три етапа. Използвани са методите статистически анализ, включено наблюдение, изследване на случаи. Възприетата методология напълно отговаря на обекта и предмета на изследването. Положителна оценка заслужава и съчетаването на историко-сравнителния и системно-

структурния анализ при определяне на естеството на функциониране на двете системи – социалното осигуряване и социалното подпомагане.

Анализът впечатлява и с доказателствата за необходимостта от промени в системата на социалното осигуряване и подпомагане.

Разработеният нов научнообоснован и практико-приложен модел за организация и функциониране на социалното осигуряване и подпомагане с логическия завършек на анализа.

В заключението дисертантът разкрива способността си да обобщава получените резултати, да идентифицира проблеми, да търси мерки и възможни решения. Той доказва по безспорен начин категоричната необходимост от прилагането на нов практико-приложен модел за организация и функциониране на социалното осигуряване и подпомагане. Описаните необходими организационни действия за прилагане на новия модел разглеждам като постижение, обогатяващо управленската практика. Висока оценка заслужават и посочените предимства на този модел.

Всичко това дава основание да смятам, че посочените задачи са изпълнени, целта на дисертационния труд е постигната.

3. Оценка на научните и научно-приложните приноси

Приемам посочените от дисертанта научни и научно-приложни приноси. Те напълно отговарят на съдържанието на анализа. Израз на задълбоченост и възможност за обобщение и типологизиране е и представянето им по отделни групи – теория, управленска практика и методологичен инструментариуми.

4. Оценка на публикациите на дисертанта.

По темата на дисертацията са направени необходимите по нормативна уредба публикации. По този начин основните резултати от

анализа в дисертацията стават достояние на академичната общност и заинтересованите управленски страни, а публикуваните текстове служат за верифициране на получените резултати.

5. Оценка на автореферата

Авторефератът на дисертационния труд е разработен съгласно изискванията. Той напълно отговаря на съдържанието на дисертационния труд и дава представа за проведеното изследване и получените резултати.

6. Критични бележки, препоръки и въпроси

С оглед актуалността на темата препоръчвам на дисертанта да продължи и в бъдеще изследването по проблематиката на дисертационния труд.

Получените резултати от изследването дават основание с дълбока убеденост да препоръчам дисертационният труд да се публикува след необходимата редакция и съкращения.

Въпрос: Има ли дефицити, свързани с кадровото осигуряване при въвеждането на новия модел за социалното осигуряване и социалното подпомагане и, ако има, как ще е възможно да се преодолее.

Заклучение

Дисертационният труд съдържа приноси, обогатяващи съвременната наука в дадената област, както и приноси от методологичен и практико-приложен характер. Те са оригинални по своя характер и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Р България и Правилника за неговото приложение в Тракийския университет, гр. Стара Загора.

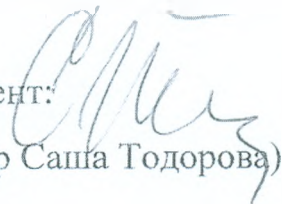
Получените резултати от дисертационното изследване разкриват, че дисертантът Димитър Василев Щерев има отлична теоретична подготовка и професионални умения по научната специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство”, както и качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

На това основание **с убеденост давам своята положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнатите резултати и приноси и предлагам на уважаемото Научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор” на Димитър Василев Щерев в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление „Социални дейности”

17.02.2020 г.

София

Рецензент:

(доц. д-р Саша Годорова)